

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četirih opne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Germanizatorsko delovanje c. kr. tržaškega namestnika.

Znano je, da je c. kr. namestnik v Trstu, g. de Pretis, bivši ustavovorni minister, hodil pred nedavnim po slovenskih primorskih krajih, po Goriškem in Istri, ter priporočal — učenje nemščine! Da bi bil tudi mej Italijani Furlanije isto priporočal, tega nismo brali. Tudi nismo brali, da bi bila za časa njegovega vladanja agitacija veleizdajne „Italie irredente“ pojenjala, ampak narobe. Pač pa beremo spet v zadnji „Soči“ kakov sad je rodilo prizadevanje gospoda namestnika za nemščino. „S.“ poroča s Krasa:

„Gosp. c. kr. okrajni glav ar sežanski je po „zaslišanji“ krajnih svetov v Sežani in Komnu ukazal, da se za tekoče leto uvede obligatorično podučevanje v nemškem jeziku na štirirazredni ljudski šoli v Sežani in trirazredni ljudski šoli v Komnu. To je potem on naznanil okrajnemu šolskemu svetu v Sežani, kateri je to naredbo okrajnega glavarja na znanje vzel in potem se sklenil, da se ima uvesti obligatorično podučevanje nemškega jezika tudi na dvorazredni šoli v Tomaji in na enorazredni šoli v Nabrežini, v Gorjanskem in v Kostanjevici. Poduk v nemškem jeziku se ima pričeti v večrazrednih šolah uže v drugem razredu. Ta naredba se je tudi uže uvedla dejansko! — Če so to nasledki potovanja gospoda tržaškega namestnika po Krasu, mora se pač žalostno imenovati. Ne moremo pa se zadostno začuditi, kakó da so mogli to nepostavno naredbo z veseljem vzeti na znanje „odlični Kraševci“, ko so ti vrli, zavestni in pogumni na-

rodnjaki pokazali, da so ponemčevanje ljudskih šol razširili še celo na enorazredne ljudske šole! Človek bi obupal nad tako zavestjo našega narodnjaštva.“

„Poizvedeli smo žalibog iz gotovega vira, da je deželni šolski svet v svojej poslednji seji to reč razpravljal in dotični sklep sežanskega okraj. šolskega sveta potrdil, in da sta za uničenje tega nepostavnega sklepa govorila in glasovala le edina dva poslanca iz deželnega odbora.“

Stvar govori sama. Pomankanje tiskovne svobode nam brani, to dejanje jednega c. kr. namestnika — kajti da okrajni glav arji niso iz svoje inicijative ravnali, to vemo — pretresavati, kakor bi radi. Nemški in nemškutarski listi to pač smejo, mi slovanski novinarji bili bi brz konfiscirani. Zato pričakujemo, da bode goriški državni poslanec dr. Tonkli to reč s svojo energijo v roke vzel in osvetil, pri čemer mu bodo drugi slovenski poslanci gotovo radi pomagali, ker tu gre zoper nas vse.

Pa spet se tu pokazuje, kako se pod ministerstvom Taaffejevim od zgoraj propoveda nam princip ravnopravnosti in pravičnosti, a od spodaj se od nižjih organov vrši ravno protivno!

Tacega akta germanizovanja najnižjih slovenskih šol, ki je protivno pedagogičnim načelom, niti pod Lasserjem nij bilo. Potlej pa Nemci kriče, da so oni zatirani!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. novembra.

Iz **Linca** se telegrafira, da je na strankarski shod konservativnih Nemcev, ki se de-

nes obhaja, došlo uže na včerajšnjo predkonferenco mnogo udeležnikov. Zbor da bode velik.

Liberalni nemški časniki so silno hudi na linškega škofa **Rudigerja**, ker je baje prepovedal svojim duhovnom maše brati ob priliki svetkovanja spomina cesarja Jožefa. — Znano je, da spomina in principijalnega germanizatorja cesarja Jožefa tudi mi Slovani nímamo uzroka praznovati.

Nemško-nacionalna agitacija v Avstriji donaša v svojem razvijanju čedalje bolj čudno dišeče kulturne cvetove. Zadnjič smo omenjali, kako baje „D. Ztg.“ človekoljubnosti v obraz s tem, da hujska Nemce, naj ne pomagajo nesrečnim Zagrebčanom. To hujskanje baje zdaj sluša tudi finančni odsek dunajskega mestnega zastopa, ki je „za zdaj“ zavrgel predlog za podporo Zagrebčanom, češ, da stvar nij tako nujna.

V budgetnej debati ogerskega zbora je 19. novembra **Hrvat** Dragotin Stražimir besedo poprijel in rekel: Hrvatsko sta zadela dva huda udarca. Jeden strahovit naturen pojav, potres. Drugi ne manj hud je pa protizakonitost ogerske skupne vlade. Ta vlada je zakon, ki obstoji mej Hrvatsko in Ogersko, v mnogem oziru teško žalila. Govornik našteje potem nezakonitosti skupne vlade na Hrvatskem, zlasti rabo magjarskega jezika. Govornik pravi, da je to neumnost, če se reče, da Ogerska vzdržuje Hrvatsko. Ogerska brez Hrvatske niti obstati ne bi mogla. Hrvatska le želi, da se obstoječ zakon vrši.

Vnanje države.

Iz **Cetinja** se poroča, da je Riza paša, predno je odpotoval iz Skadra, zbral okolo sebe albanske vodje in jim rekel, naj se ne udadé Črnogorcem, ker tudi Derviš paša nij od sultana pooblaščen, da bi zoper nje orožje rabil. Ta izjava kaže se, da je resnična, kajti Derviš paša je pred kratkim pustil 200 Albanecem iz Tetovega, da so se pridružili svojim rojakom v Ulcinji. — Iz Carigrada pa javljajo,

Listek.

Tri dni v Vrazovem zavičaji.

(Spisal Vatroslav Holz.)

II.

(Dalje.*)

Črez kake pol ure dospemo k Svetinjam, kjer nam pride nasproti vrli tamošnji župnik g. Ivan Gajšak, ter nas prijazno povabi na svoj dom, kjer nam je s sladkim jeruzalemskim vinom postregel. Pokazal nam župno matico, kjer je zabeležen krst Vraza, rojenega 30. junija 1810 v občini Žerovince, kamor spada Cerovec. Pogovorili smo se o potrebnih pripravah za jutranjo svečanost ter določili, do kam se imajo gostje peljati, da ne bode treba predaleč peš hoditi itd. —

Ko se poslovimo pri župniku, podamo se zopet na Vrazov dom. Pot od Svetinj v Cerovec gre mej goricanami, navzdol skozi mali bukov

* Glej št. 267 „Slovenskega Naroda“.

gozd mimo vasi Veličane po zavetnem doli navkreber po vinogradu k hiši. V dolini pod Vrazovim domom opozorim slavnega sopotnika na v „Djulabijah“ proslavljena mesta.

Pod Vrazovo gorico, ležečo na južno-iztočnej strani hriba, je gaj, kamor je često zabajal Vraz, o katerem poje v „Djulabijah“:

„Evo gaj, u kolo gde se hvatah Vilah,
I studenac, Lada gde me zagrlila...“

Tu pod košatim gabrom izvira bister studenec, čiste in prozvine vode, kakor ribje oko, obrobjen z mahovitim obrežjem. Poleg studenca je majhena livada, z vrbami obdana. Tu sem hodijo Vrazovi po vodo, in pri tem studenci so se navadno o poletnih večerih, še za časa mojega bivanja na Vrazovem domu zbirala dekleta iz okolice, katerim so se pridruževali ondotni mladiči. Jeden mladičev je sviral na piščalko ali na ročno harmoniko in brdki pari so se vrtili radostno po zelenej grivi. Vmes pa so dekleta popevala, da se je razlegalo po tihej dolini. Tu sem je baje tudi

Vraz svoj čas zahajal sè svojo sestro Anko, kar svedoči 50. kitica v III. delu „Djulabij“:

„Ovdé je dolina, ovdé i studenac,
Gde na glavo s-stra metnula ti vènac...“
Gde si se u kolo uhvatilo Vila...“

Poseli smo vsi trije na rob tik studenca in g. dr. Marković nam je čital dotične kitice Vrazovih pesnij. Blažena selska tihota je vela okrog nas, po tem zavetnem skrovišču, daleč proč od mestnega šuma; sveta čuvstva spoštovanja so nam prošinjala vznešena srca, sluteča navzočnost pesnikovega duha, razodevajočega se iz prekrasnih njega proizvodov. V zelenem bukovji pa je požvižgaval zlatokljun kos, brezskrbno frfraje po vejevji, a ob nogah žuboreli so nam srebrni valovi istega studenca, iz katerega je zajemala miljena Vrazova sestra Anka, katero je toli ognjeno ljubil, kakor pravi Jugoslovan... .

Iz slastnega zavzetja nas prodrami poludanski zvon in krenili smo po dolini skozi gorico gori na Vrazov dom.

da je angleški poslanik dal sultanu 10 dnij časa, v katerem se mora Ulcinj izročiti.

V Prizrenu se je ustanovila neka **albanska** vlada, ki je vse otomanske uradnike od tod pognala. Ta albanska vlada organizuje svoje vojake, katere pošilja na Grško ropat. V Carigradu se vse to ve, ali porta nehče nič storiti, ker se boji Albancev ter računa na njih pomoč zoper Grke.

Kakor se piše, **Grki** skrbé za pomnoženje svoje vojne moči. Grška vlada je namreč ukazala osnovati 10 novih bataljonov pešcev in 4 nove poljske baterije. Armada se bode na tak način baje pomnožila za 15.000 mož. Do konca marca prihodnjega leta dobi grško brodovje še dve novi oklopni korveti. V Salamiskem arzenalu delajo se torpedni čolni, ter je dovršenih 40 prevoznih mostov.

V **berlinskej** zbornici poslancev je bila 20. t. m. stavljena do vlade interpelacija zaradi agitiranja zoper jude po Nemškem. V imenu Bismarkovem je odgovoril grof Stollberg tako, da zagovorniki judov niso prav nič zadovoljni. Dejal je namreč, da zagotavljajo obstoječi zakoni ravnopravnost vér in da vlada teh zakonov ne bo spreminjala. Poslanec Windhorst je dejal, da judovsko vprašanje niti v zbornico ne spada nego je mora prebivalstvo samo rešiti.

Dopisi.

Iz Planine na Notranjskem 20. nov. [Izv. dop.] Naša uboga dolina bode letos zopet žalostno jesen zabeležiti imela. Še nismo pozabili škode, ki jo je nam povodenj leta 1879 napravila, in uže nam pretí jednaka nesreča, kajti vsled deževnega vremena je uže mnogo časa voda naraščala. Tako, kakor je pa včeraj popóldne deževalo, bilo se je bati, da voda izstopi do ceste, katera pelje na Rakke, ali žalibog še huje je prišlo.

Okolo 8. ure na večer prične mej silo veliko točo, gromom in bliskom tako neprestano liti, kakor da bi se bili vsi oblaki nad vasjo od neba odtrgali. Tako je bilo, da najstarejši ljudje takega ne pomnijo, in so rekli, da tak more le sodnji dan biti. Groza je človeka obhajala to slišati in videti, in trajalo je to črez uro.

Nasledki tega pokazujejo se le prehitro. S hribov in gričev, ob krajih, od koder drugače ni kapljice ne priteče, valili so se kar celi potoki; vsi studenci in izvirki so se odprli — in so v tem majhenem času tako narastli, da je v nekaterih mestih črez veliko novo cesto kar nenadoma povodenj prišla in se po starej cesti z groznim šumenjem razli-

Tu je bilo vse živo. Na vseh straneh so se delale priprave za slovesni jutranji dan. Možje, pod vodstvom neumornega g. Kulkovca, stavili so velikansk šator, gradili so navlaš za to svečanost orjaško peč in prostrano ognjišče; krčmar Vavpotič je razkladal svojo posodo in omizje in množica brdkih deklet, sedeča v senci košatih jablan, spleatala je vence, s katerimi so krasile hišo, šator in in slavolok. Bilo je veselje, gledati te vrle ljudi, s koliko navdušenostjo in radostjo so izvrševali svoje vloge; vsem se je brala na obrazih želja, pripraviti vreden in dostojen sprejem Vrazovim čestilcem.

Po kosilu predlagam g. dr. Markoviču pohoditi z mano „žerovinsko dobrovo“ kar ga je vrlo razveselilo.

Žerovinska dobrova je prostran gozd, četrte ure na severnej strani od Vrazove hiše. Kos tega gozda je svojina Vrazova. Gozd, obsegajoč večidel hrastje, razen tega bukve in topole, je na severno stran hriba ležeč in v dolini teče žerovinski potok. Bujna preproga mahú

vala, ter v kleti, veže in druge hrame privrela in ljudem mnogo škode napravila. Najhujše je bilo pa pri tako imenovanj Ska dolki. Tukaj je ob trenutku bila prva hiša do oken zalita, voda je soboj nosila cele hlode, plotove, kamenje, prašiče, katere so sicer srečno rešili; a nekaj kuretnine je potonilo. Tudi na pohišji je mnogo škode napravila, ker je blato in druge nesnage v hiše nosila, celo kadí s kislino, zeljem in repo vred je prevrnila, da so ubogi ljudje še ob to vsak dan jo jed! Ubogi otroci so kar na peč hiteli, da niso v vodi potonili. Sreča velika, da nij to dalje, nego le jedno uro, ob tej uri ne bolj pozno bilo, in so ljudje precej na pomoč prihiteli, — drugače bila bi škoda neizrekljiva in lahko bi se bila velika nesreča pripetila.

Ako denes okolo pogledaš, stoji voda, katera je v 48. urah skoraj do metra dorastla, na cesti proti Haspergu do 80 ctm. na visoko, mnogo njiv je taci, da jih je milo pogledati, zemlja je odnesena na več črevljev globoko in več sežnjev široko in namesto zemlje je njiva polna peska in kamenja, tako, da bi človek mislil — da so tod kakšne prav slabe ceste. Kje bodo zopet davki ubogega kmeta! Ako vreme lepo ostane, tako pribaja voda navadno še 3 dni, če bode pa še deževalo, bode strašno naraščala, potem pa so nekateri posebnega usmiljenja vredni, zakaj revščina je velika in ako še voda večjo škodo napravi, bode treba zopet državne in bratovske pomoči in usmiljenja.

Iz Gorice 20. nov. [Izv. dop.] (Veliko besedo v korist po potresu unesrečenih Hrvatov) napravi 27. t. m. ob 7^{1/2} zvečer goriška čitalnica v svojih prostorih z jako zanimivim programom. Igrala se bode igra „Stara mesto mlade“, svirala bode menda vojaška godba in pel bode krepak pevski zbor pomnožen z najodličnejšimi pevci z Goriškega in morda tudi iz Trsta — pod vodstvom g. Hribarja. Upati tedaj smemo najobilnejše udeležbe; kajti poleg najblažjega človekoljubnega in bratoljubnega namena gre tu pokazati, kako globoko čutimo tudi mi Slovenci kruto nezgodo, ki je zadela naše sobrate. Slovenci smo res žalibog siromašk narod, to Hrvati dobro vedó, zato pa ne pričakujejo od nas zdatne podpore, ta jim od drugod ne izostane — temuč veselilo je bode mnogo bolj naše bratsko sočutje. Naj tedaj druge čitalnice po Goriškem in drugod sledijo temu lepemu izgledu.

je prostrta po tleh, žolne, vuge in razne druge tice žvrgolé po visokih, košatovejnih drevesih. V tem mirnem gozdnem zatišji se je bavil Vraz o spomladnih in poletnih dnéh, čitajoč in piskajoč na priljubljeno piščalko, katero je vedno soboj nosil.

Prehodila sva ves gozd, molčé in slastnim spominom udana, postajala pri tem ali onem drevesu, kjer je kak primeren prostor, ugibaje, da-li nij baš tu slavni pevec čital

„Oměra za dne
Ili Vile slušao do hore zapadne.“

Natrgavši velik šopek gozdnih cvetlic, s katerimi so drugi dan belo oblečene deklice obdarile goste, vrnila sva se na Vrazov dom in prišedša do slavnostnega šatora, zavzeta obstojiva: zbralo se je tu v časi najine odsóčnosti iz okolice kakih trideset deklic, ki so venčale stebrovje in vhode šatora in zraven prepevale miloglasne pesni. Tu se je slavni hrvatski pesnik prepričal, kako milo in krasno pojo Slovenke, o katerih pravi Vraz:

„Čitav dan Slovenka pėsme bi mi pėla,
A ja bi jih volio nego spėv angjėlá ...“

Iz Zagreba 20. novembra. [Izv. dop.]

Uže četrty dan dežuje neprestano, tako, da nam voda pri razdrtih strehah v stanovanje silí ter nam razmače zidine. — Denes se malo dela zavoljo grdega vremena, čeravno je cerkvena oblast dovolila, da se smejo hiše tudi ob nedeljah popravljati.

Včeraj je zopet pobegnilo do dve tisoč ljudi iz Zagreba, ker jih je potres v noči od petka na soboto preplašil. Bilo je zares grdo tisto noč, zdelo se je, da ogenj kar šviga iz zemlje, in šumenje pod zemljo je bilo strašansko. Vseh beguncev je do 10 tisočev, židov nij ostalo 100 v Zagrebu.

Naši žurnalisti ignorirajo preveč ponavljajoče se potrese, in to nij koristno, ker se jim potlej nič ne veruje, ako tolažijo zbegano ljudstvo. Ljudje, ki nemale volovske kože, dobro čutijo vsak potres, posebno po noči, pa jim se čudno zdi, da ravno žurnalisti nič ne vedo o kakovšnem potresu.

Dosti je takih v Zagrebu, ki se niso še vlegli v posteljo in se niso še slekli od 9. t. m. počenši do denes.

Siromašnejši posestniki dobivajo od podpornega odbora po 100 gold. da si popravijo strehe na hišah, samo je težko dobiti delavcev.

Ban grof Pejačević je odišel v Budapešto, ravno tako predsednik saborski Nik. Krestič.

Proti uradnikom, ki so zapustili Zagreb brez dopusta, postopa se disciplinarno, pri finančnem ravnateljstvu so uže trije odpuščeni iz službe.

Da so na Slovenskem začeli nabirati milodare za siromašne Zagrebčane, je naredilo tukaj dober vtis, če je težko prejematí milodare sploh, je vendar ugodnje, prejeti jih iz prijateljske roke nego li od nasprotnika ali celo od sovražnika.

V noči od včeraj do denes smo čutili dva slaba potresa, denes je mir.

Od sv. Miklavža pri Ormoži 19. nov. [Izv. dop.] Zima je tu; ceste so slabe, mostovi čakajo popravka; dela za okrajni zastop je dosti; ali okrajnega zastopa nemamo; stari se veseli svojega životarenja; novi pa zastop čaka najvišjega odloka, da bi se smel konstituirati in delo pričeti; takovo je to življenje sedanje vlade; tudi ona se usmili samo ob sebi propadajočega ustavoverstva ter še mu pušča živeža, kolikor more. Ona pusti stari ustavoverní

Tko nij slušao njeni' pėsamah ljubezni,
Nij ljubavi čutio razblude, boljezni.“

G. Marković se nij mogel dosti načuditi temu sladkemu petju. Ves vznešen jim je ploskal in jih prosil, da nadaljujejo. In dekleta niso pele samo navadnih narodnih pesnij, nego vse naše umetno zložene napeve so proizvajale pravilno in lepo. Posebno se tu odlikuje Vrazova najmlajša nečakinja Barika in njena sestričina Lizika Magdičeva, ki se je v umetnem petju izurila in vzbuja pri tamošnjem deklístvu veselje do milozvočnih naših pesnij. —

Pozno v noč sva sedela tu v šatori v krogu teh vrlih deklic. Bila je lepa poletna noč, mehka in mila! Po goricah okrog je pevalo tisočero čiričev, teh dobrih vinogradnih duhov, ki naznanjajo čas trgatve! — Na iztoku se je začelo uže svitati, ko nas je objel blagodejni sen in to v onih prostorih, kjer je stala zibelj Stanka Vraza. — —

(Dalje prih.)

okrajni zastop še v prejšnjem delovanju ter zavira oživiljenje konservativnega narodnega okrajnega zastopa ormoškega. Kedaj bo vendar konec tej neodločnosti? Pričakujemo, da bodo naši državni poslanci na Dunaji o tej stvari kojo spregovorili.

Domače stvari.

— (Imenovanje novega finančnega direktorja za Ljubljano.) Nedeljska „Wiener Ztg.“ nam je prinesla zdaj jedenkrat tako imenovanje, s katerim moremo Slovenci zadovoljni biti. Za finančnega direktorja v Ljubljani je imenovan gosp. Tomaž Bartušek, prej več let finančni uradnik v Ljubljani, zadnja leta finančni nadsvetovalec v Innsbrucku. Gosp. Bartušek je rodom Čeh, v Ljubljani nij nikdar spadal k ustavovernim preganjalcem Slovencev, in je zato priljubljen bil. Tacih višjih uradnikov nam treba, a ne političnih nemških agitatorjev!

— („Slovenski Pravniki.“) Od novega leta 1881 naprej bode izhajal tukaj v Ljubljani razen beletristično-znanstvenega lista „Ljubljanskega Zvona“, tudi še drug mesečen slovenski časopis, „Slovenski Pravniki“. Izdajal ga bode s sodelavstvom ljubljanskih in vnanjih slovenskih juristov tukajšnji advokat dr. Alfonz Mošič. Ime časopisa kaže že dovolj i program njegov. Mi smo to novico z velikim veseljem slišali. Ravno zdaj, ko se od vseh strani kliče po slovenskem uradovanju, in se to tudi res čedalje bolj razširja, potreben je tak strokovnjaški časopis za juriste na Slovenskem jako zelo. Prepričani smo torej, da mu ne bode manjkalo niti duševne niti ne materialne podpore.

— (Slovensko gledališče) je bilo pri zadnji predstavi v nedeljo prepolneno. Naprošeni smo od odbora gospij, ki nabirajo za obleko ubožnim otrokom, za kateri namen je tudi čisti dohodek te predstave odločen, v njih imenu lepo zahvalo izreči dramatičnemu društvu in diletantom gg. igralkam in gg. igralcem za njih sodelovanje. O igranju bomo jutri več poročali.

— (Kmetijska družba kranjska) ima tukaj jutri 24. novembra v mestnej dvorani ob 9. uri dopoludne občni zbor.

— (Mrtvega) so včeraj v ponedeljek zjutraj našli v njegovej sobi v Drašlerjevej hiši starega črevljarja Halma. Pogrešali so ga uže od petka pretečeni teden. Gotovo ga je uže v petek mrtvud zadel.

— (Povodenj na ljubljanskem močvirju.) Neprestani dež je ljubljansko močvirje uže zadnjo soboto v daliavi 4000 oralov popolnem preplaval. Vasi Črna Vas, Hauptmanica, Lipe, Vnanje gorice, Blatna Brezovica in Karolinsko predmestje so popolnem pod vodo, ki stoji po dva črevlja visoko v vseh poslopjih. Večinom so ljudje bežali v zgornja dela poslopij, uboga živina v hlevih pa stoji do života v vodi. Nekateri hiše so v nevarnosti, da se bodo podrle. Kar se tiče oziminske setve, je po povodnji popolnem uničena. Zdaj naj gredo nekateri gospodje, ki mislijo osušenje močvirja in hitreji odtok Ljubljaniče rešiti le s frazami, gledat močvirje pa tudi jez pri Udmatu, ki baje „nič ne zavira odtoka Ljubljaniče“. Tudi proti Vrhniku in Borovnici je vse ozemlje poplavljen in bodo posestniki trpeli veliko škodo.

— (Nesreča vsled povodnji.) Iz Borovnice se nam piše: Dne 19. t. m. o polu devetej uri zvečer sta se v najhujšej nevihti in v največjem naliwu napotila voznika Miha

Knap in Valentin Kržič, hlapec pri Janezu Opeki v Rakitni, s praznima vozoma iz gospod Lorenc Vrbičeve gostilnice v Borovnici, akoravno jima je omenjeni gospod zavoljo velike vode branil na vso moč proti domu. Prišedši na most črez Borovnišico, nij bil Knap pri volji iti naprej, ker je bilo vode na cesti skoraj jeden meter, ter je obrnil svoje konje. Kržič pa požene mimo in pravi tovarišu: „Ali nimate nič korajže!“ Kmalu potem pa zavpije: „Joj, pomagajte!“ — Zavozil je bil v temi preveč na desno ter obtičala sta konja v neke jami z vozom vred. Ko pride vračajoči se Knap nazaj v vas, gospodu Vrbiču nemudoma pové, kaj se je zgodilo in ta pošlje hlapce, če bi bilo mogoče kaj pomagati. Pa vse brez uspeha, ker blizu nij bilo moči. — Denes, ko je voda nekoliko upadla, potegnili so mrtve konje še uprežene iz vode. Konja sta bila vredna okolo 450 gld., a hlapca nij bilo mogoče dobiti. Bog vé, kam ga je voda odnesla. Naša Borovniška ravnina je vsa pod vodo, videti je kakor morje.

Drug dopisnik nam isto nesrečo tako pripoveduje: V petek 19. t. m. je pripeljal iz Rakitne Kovačev hlapec s par konji voz dilj na tukajšnji kolodvor. Mej tem pa, ko je konje krmil, se je zmračilo in je voda vsled velicega deževja poplavlila belo ravan. Dotični krčmar, pri katerem je imel konje, mu je branil, da mu nij potreba nocoj odhajati domu, ker je voda preveč narasla, in da se mu utegne kakova nesreča pripetiti. Hlapec pa ne oziraje se na krčmarjev opomin, napreže konje pa se odpelje. Ko pa dospe v log, tam kjer voda najbolj teče črez pot, zanese voda konje, voz in hlapca v globino zraven ceste in — potopilo se je vse! Drugo jutro dobili so konje in voz v jarku vtopljene in hlapcev klobuk, hlapca je voda odnesla. Vrednost vtopljenih konj ceni se na 500 gld. Sedaj se vidi koliko potrebno bi bilo, da bi se bil predlog gospoda B. pri nekej občinski seji izročil, namreč da bi se bilo ob cestah. posebno pa v takem kraju, v katerem se lahko kakšna nesreča pripeti, nasadilo sadno drevje, da bi v tacih slučajih bilo voznikom kot kašipot, in še koristi bi občini prinašalo, ali pametni predlog se je s smehom zavrgel.

— (Doktor bogoslovja.) Z Dunaja se nam piše: Denes 19. nov. je bil ob 12. uri v vseučilišnej dvorani g. Mihael Napotnik, duhovnik lavantinske škofije, rojen na Tepanskem Vrhju v konjiškej fari, slovesno za doktorja bogoslovja promoviran. G. Mih. Napotnik je l. 1871 z odliko dovršil gimnazijo v Celji, bil potem jednoleten prostovoljec. Bosenska okupacija je tudi njega poklicala kot vojaškega duhovnika v vojsko. G. Napotnik je vedno odlikoval se z iskrenim rodoljubjem, veliko bistroumnostjo. Slovenska Matica je priobčila iz Napotnikovega peresa lep članek o ranjcem Jos. Rozmanu, in „Slovenski Gospodar“ je pred letom priobčeval živimi barvami pisane članke o Bosni itd. Nadejati se smemo, da bode g. N. še mnogo koristil domovini s spretnim svojim peresom.

— (Slovensko pevsko društvo na Dunaji) priredi vtorek 23. novembra zabavo s plesom v dvorani „zum grünen Thor“ (VIII., Lerchenfelderstrasse Nr. 14). Pelo se bode več zborov, mej temi tudi dr. Ivavčeva „Domovina“, v katerej pojeta dvospjev Mičoch i Stanko Pirnat. Glasbene točke izvršuje godba 34. peš polka nemškega cesarja pod osobnim vodstvom kapelnika K. Šebora, znanega češkega skladatelja. — 18. decembra bode slovensko pevsko dru-

štvo dalo velik koncert v cvetličnih dvoranah dunajskega vrtogradnega društva.

— (Slovenski roman v češčini.) Glasilo moravske češke narodne stranke „Moravska Orlice“, prijavlja sedaj v podlistku Stritarjev roman „Zorin“, ki ga je na češki jezik preložil cand. prof. J. Penizek. V nemškem prevodu prihajal je „Zorin“, kakor smo uže omenili, nedavnaj po pražkej „Politik“.

Razne vesti.

* (Ne kolni!) Zagrebški župan je izdal oglas, da se ne sme kleti. Vsak, kdor bode klel, bode kaznovan z zaporom od 6 ur do 14 dni. V originalu se ta oglas tako-le bere: „Od nekoliko godina biva sve to više, da se pojedini ljudi u gradu Zagrebu rado služe mrkimi kletvami. Tim ljudem je već prešlo u običaj, da za svaku malenkost, pa i nebilo to u kakvoj svadji ili srčbi, odmah prekunu boga, svetca, angjela, grob, krst, vjeru itd. Da tako mrzke kletve samo sablazan prouzrokuje, a onim, koji jih izuščuju najmanje na čast nesluže, netreba tomu nikakova dokazivanja. Želeti je, da se taj grdi običaj u gradu Zagrebu izkoreni, i zato se saobčuje občinstvu grada Zagreba, da se izuščivanje bogumrzkih kletva u obče strogo zabranjuje. Svaki koj se bogumrzkom kletvom služio bude, kaznit će se po cesarskoj naredbi od 20. travnja 1854. zatvorom od 6 ura do 14. dana“

* (Razbojniki v Slavoniji.) Iz Slavonije se čuje vedno več poročil o razbojniških napadih, tako, da je hrvatska vlada oklicala naglo sodbo ali „preki sud“ za Osješki, Dja-kovarski, Vitrovitiški in Požeški okraj.

Doneski za unesrečene v Zagrebu.

III. izkaz.

V Ljubljani: Gg. dr. J. Kapler 5 gld., J. Počivavnik, J. Černe, Fr. Štrukelj, A. Porenta, J. Kopač, Fr. Drašler, L. Žvab, J. Žabjek, J. Flore, J. Ahlin, M. Hauptmann, K. P., F. Mariacher, gpdč. N. Soklič, P. Černe in M. D. m. n. po 1 gld. F. Bradaška 2 gld. Neimenovan 5 gld. E. Hirschmann 3 gld. J. Perdan 5 gld., J. Oblak 2 gld., dr. F. Ambrožič 2 gld., J. K., J. Č. in J. G. po 50 kr., dr. B. Glančnik v Mariboru 10 gld., dr. A. Prus v Konjicah 10 gld., pri seji občinskega zastopa v Udmatu nabrano 7 gld.

K temu v II. izkazu št. 267 izkazanih 118 gld. 57 kr., torej skupaj 187 gld. 7 kr.

Daljne doprineske administracija tega lista rada prejema in jih hoče poslati županstvu v Zagreb.

Administracija „Slov. Naroda“

Vsem prijateljem in znancem naznanja podpisana, da se je vsegamogočnemu dopadlo poklicati po kratkej pa hudej boleznj gospodičino

Terezijo Fischer

v 19. letu njene starosti dne 17. t. m. v boljše življenje.

Gornji grad, 19. novembra 1880.

592)

Žalujoča družina.

Gospodu Jakobu Aléševcu, „Brenceljnu“, v Ljubljani.

Menda zato, ker sem Vam vrnil Vaše glasilo „Brenceljna“ ter Vam sporočil, da ga nečem prejemati več, začeli ste v „Slovenca“ indirektno napadati banko „Slavij“, trošeč o njenih uradnikih laži, da „surovo agitirajo zoper „Slovenca“ in „botrujejo pri njegovem seziganju“.

Ker Vam velja načelo „calumniare audacter etc.“, zabranil ste sprejeti v list popravek, katerega sem bil uredništvu poslal, opiraj se na § 19 tiskovnega zakona, in katerega je odgovorni urednik obljubil priobčiti. Vložil sem torej proti „Slovenca“, ki je, kakor se zdi, izključivo Vaša doména, tožbo.

Nauen tega mojega javnega pisma pa je povedati Vam, da vsi oni trije uradniki, katere Vi z zaničljivim izrazom „pisači“ pi ate, plačujejo davek in imajo volilno pravico — česar pa Vi kot „redacteur en chef“ o sebi ne morete reči.

V Ljubljani, dne 21. novembra 1880.

Ivan Hribar,

glavni zastopnik banke „Slavije“.

Tuji.

21. novembra:
Pri Slonu: Schwarz, Biller iz Gradca. — Skalitzy iz Dunaja. — Posak iz Tržča. — Schlosser iz Dunaja. — Dejak iz Novoga mesta.
Pr. Mailét: Just iz Dunaja. — Nardeli iz Trsta.
Pr. avstrijskem cesarju: Schwam iz Dunaja. — Sengel, Luchsschneider iz Gradca.

Dunajska borza 22. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovesh	72	gl.	15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	30	"
Zlata rente	86	"	75	"
1860 drž. posojilo	131	"	25	"
Akcije narodne banke	219	"	—	"
Kreditne akcije	285	"	60	"
London	117	"	55	"
Srebro	—	"	—	"
Napol	9	"	37	"
C. kr. cekini	5	"	60	"
D. žavne marke	58	"	10	"

Trgovina z železom.
ŠTEFAN NAGY
 v Ljubljani.
Premeščenje.

Jemljem si čast uljudno naznanjati, da sem svojo trgovino z železom preložil v prejšnjo **Strojevo hišo** gosp. Karla Galeta, na mestnem trgu št. 2, poleg magistrata.

Zahvaljevajoč se svojim p. n. naročnikom za zaupanje dozdam mi izkazano, prosim še za daljna naročila ter se priporočam udano

Štefan Nagy.
 na mestnem trgu št. 2, poleg magistrata.

M. NEUMANN-ov
 etablissement gospodskega oblačila,

v Ljubljani, Slonove ulice h. št. 11.

priporočja

Zimskè suknje	od	gl.	14.—	višje.
Menčikove od tkanine	"	"	18.—	"
" " " " " " " " " " " "	"	"	13.—	"
Sako od lodna	"	"	5.—	"
Zimske hlače	"	"	5.—	"

Velika izber deških in otročjih oblek

jako v ceno.

Najnovejše za gospe:

ogrinjala-mantoux-paletot

ima

(591-2)

M. NEUMANN,

v Ljubljani, Slonove ulice h. št. 11.

Naznanilo.

V Ljubljani, hôtel „pri slonu“ na dunajske cesti št. 2, v prvem nadstropji v dvorani prodajalo se bode skozi ves teden zdanjega letnega semnja zdolej navedeno blago iz najugodnejše konkurne mase tekstilnih (tkanih) izdelkov. Res čudovito nizke cene prekose vsako uže bivše

razprodavanje.

Koliko časa se bode prodajalo, to je odvisno od tega — kar se ob sebi razume — kolikor časa je kaj blaga. — Zato se ob sebi priporočja hitro nakupavanje.

KASTNER & OEHLER

V Ljubljani ob semnji „pri Slonu“ na dunajske cesti št. 2 v I. nadstropji v dvorani. **Na Dunaji:** VI. Mariahilferstrasse 97. **V Pragi:** Obstgasse 9. **V Brnu:** Rennergasse 11. **V Budapešti:** Königsgasse 19.

Izpisek iz cenika.

		78 ctm. 1 met.				78 ctm. 1 met.				78 ctm. 1 met.	
1000 kom. najnovj. bareša in Mozambique	gl.	—12	gl.	—15 1/2	Mrežast zdravstven spodnji životnik za gospe in gospode	—85	—95	Namizna pregrinjala od najlepš. damastkroja	—	—58	
1000 kom. blaga za spalne suknje	—13	—17	Merino-životniki za gospe i gospode	—75	—90	Kravate za dečke	—	—5			
2500 „ chiffona	—12	—15 1/2	Spodnji životniki, svilen finiš	1,10	1,40	„ „ gospode z vratnim trakom	—	—12			
1000 „ blaga za obleke	—16	—20 1/2	„ „ in hlače s podšivom od kožuho	1,20	1,40	Navit evirn bel ali črn i kom.	—	—2			
5000 „ trakov	—	—2	Širting siv in črn	—12	—15 1/2	Hlačne prekoramice, trajne	—	—24			
3000 „ čipk ali špic	—2	—2 1/2	Moll, cel komad	1,20	—	Rute ovijače za zimo 3/4 velike	—	—98			
500 „ baržunastih trakov	—2	—2 1/2	Atlas, črn, prima kvalitet	—65	—83	„ „ Himalaja 3/4 „	—	—2,95			
Blago za obleke 3/4 široko, platnen dessinee elegantnih boj na izber	—14	—18	Kotenina, perivna, velika izber, izvrstne kakovosti	—16	—21	Shawl za otroke	—	—6			
Flanela za obleko in srajce	—22	—28	Cela obleka od kretona, najboljša tkanina	1,95	—	Jute tkanina za hišno opravo in okenske draperije	—28	—36			
Orlean gladek in vtisnen, črn ali pisan	—18	—23	Brisače od surovega platna	—12	—15 1/2	Svilen trak, nobl. 5 prstov širok	—24	—31			
Jesenska tkanina, rips, vsake barve	—22	—28	„ obeljene	—18	—23	„ „ pis. serge 5 prst. šir.	—12	—15 1/2			
Matlasse, teške kvaliteti	—26	—33 1/2	Platno 3/4 široko	—15	—20	Gradel, krasen damastni vzorec	—22	—28			
Diagonal, za vsako saisono	—13	—17	Gumbi za srajce, dober evirn	—3	—	Riši	—3	—4			
Taftet, črn in pisan	—88	1,15	Žepne rute z robom	—5	—	Pregrinjala na oknih, najnovejše, da se dobro čistiti	—19	—25			
Terno, double, teške kvaliteti	—65	—83	„ obrobjene	—6	—	Ženski životniki, primerna oblika	—48	—			
Pasci (porte) za obleko, teške kval.	—	—1	Ovratniki za gospode, trigubni, kroy lep	—10	—	Modni trak, najnovejše	—8	—10			
Volna za pletenje, bela, cel zavite	—	—55	Sukno za žensko obleko	—95	1,26	Kvaste za pregrinjala	—10	—			
Ovratniki za ženske, trojni s sedlom	—16	—21	„ moško	—95	1,26	Italia-clott, izvrstno	—10	—13			
Razne barve blago za telovadno obleko	—16	—21	Trigubni manšeti za oboji spol	—20	—	Kašmir-rute, črne z dolgimi franžami od svile	2,35	—			
Cachenez za gospe	—	—28	Volant-čipke, 6 prstov široke	—10	—13	Ženska spodnja oblačila, surovo platno, odičena	1,30	—			
Baržunast trak 2 prsta širok	—3	—4	Perivne čipke, 2 prsta široke	—2	—2 1/2	Preproga, trajna	—20	—26			
Servijete h kavi	—	—8	Struks tkanina	—17	—22	Cretone, naj lepša tkanina mille fleures	—22	—28			
Otročje nogovice, velika izber, par	—	—7	Ženske srajce s čipkami	—	—85	Pliš: odeja od svile	2,95	—			
Karir posteljna oprava, canefass	—16	—21	„ bog. vezlj.	—	1,20	Barhand barvan	—13	—17			
Oxford, največja izber	—13	—17	„ korsete, bog. vezlj.	—95	1,20	Ženske kravate novost	—10	—			
Dežniki z 8. deli	—	—88	Rute od led. volne	—25	—	Orjaško platno izvrstno	—12	—15 1/2			
Tarlatan za plesno toaletto	—	—7	Rouge Cotton stalne b rve	—16	—21	Gradel za pohišje 3/4 šir. najl. dess.	—28	—36			
Surovo platno za ženska oblačila	—20	—26	Franže, 3 prste široke	—3	—4	Rips za pohišje, garnit., fn. kval.	—75	—96			
Garniture za kavo z dam. servijet.	—	2,63	Organtin 3/4 širok	—4	—5	Posteljna odeja prešivana, rouge in Kašmir	2,20	3,50			
Cloth. dežniki s sprožilnikom	—	1,30	Mousselin 3/4 širok	—10	—13	Natikači zoper potenje nog	—9	—			
„ „ odsvile	—	3.—	Dvogubni barbant, kalmuk, gladak ali utisnen	—18	—23	Moirre ženska spodnja oblačila	1,60	—			
Srajce za „gospode, Oxford	—	—58	Rute za prah, platnene	—	—15	Volna za pletenje v klopčičih	—6	—7			
„ „ bel chiff., gilet-prsi	—	—95	Nanking 3/4 kompakten	—15	—20	Odeja za posteljo in mizna pregrinjala i lepi gobelin-obrazi	2,20	2,90			
„ „ z vezljanimi prsi	—	1,30	Porte za obrobjenje, Alpaca	—	—15						
Flanelaste srajce s svilom na prsih obrobjene	—	1,30	1 cel komad	—	—15						
Životniki podsrājeni za gosp. struks	—58	—68	Spodnja ženska oblačila, kostum	—	1,70						
Spodnje hlače za gosp.	—68	—78									

Razen tega je pa tudi še velika izber **najnovjših rečij za zimo**; posebno je velika zaloga suknja, pregrinjalov in svilenega blaga. Ta prilika je posebno ugodna za nakupovanje bale in božičnih ter novoletnih daril, kajti cela zaloga blaga, obsežajoča modno, manufakturno, svileno, sukneno blago in razne vrste špic, ima se v **kratko odmerjenem času** popolnem razprodati. Zato je tudi cena odločena **smučeno nizka**.

Prodaja se v Ljubljani v hôtelu „pri Slonu“ na dunajske cesti št. 2 v prvem nadstropji v dvorani.